

नेपाल सरकार
ऊर्जा मन्त्रालय

ऊर्जा मन्त्रालयबाट स्वीकृत मिति: २०७२०६।२२

विद्युत् आयोजनाको अनुमतिपत्र सम्बन्धी निर्देशिका, २०७२

विद्युत् नियमावली, २०५० को नियम ९४ क. ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी ऊर्जा मन्त्रालयले यो निर्देशिका बनाएको छ ।

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ:

- (१) यस निर्देशिकाको नाम “विद्युत् आयोजनाको अनुमतिपत्र सम्बन्धी निर्देशिका, २०७२” रहेको छ ।
- (२) यो निर्देशिका तुरन्त प्रारम्भ हुनेछ ।
- (३) यो निर्देशिका विद्युत् उत्पादन, प्रसारण वा वितरणको सर्वेक्षण अनुमतिपत्र तथा विद्युत् उत्पादन, प्रसारण वा वितरण अनुमतिपत्र जारी गर्ने वा संशोधन गर्ने वा नवीकरण गर्ने वा खारेज गर्ने तथा जानकारी स्वीकृति गर्ने समेतको काम कारबाही वा निर्णय प्रक्रियामा लागू हुनेछ ।

२. परिभाषा: विषय वा प्रसंगले अर्को अर्थ नलागेमा यस निर्देशिकामाः

- (१) “नियमावली” भन्नाले विद्युत् नियमावली, २०५० सम्झनु पर्छ ।
- (२) “आयोजना” भन्नाले विद्युत् उत्पादन, प्रसारण वा वितरण आयोजना सम्झनु पर्छ ।
- (३) “विभाग” भन्नाले विद्युत् विकास विभाग सम्झनु पर्छ ।
- (४) “प्रवर्द्धक” भन्नाले कुनै आयोजनाको अनुमतिपत्रको लागि दरखास्त दिएका वा अनुमतिपत्र प्राप्त गरेका व्यक्ति वा संस्थालाई सम्झनु पर्छ ।

३. १०० कि.वा. देखि १००० कि.वा.सम्मको क्षमताका आयोजनाहरूको विद्युत् उत्पादन/प्रसारण/वितरण को सर्वेक्षणको जानकारी स्वीकृति सम्बन्धी व्यवस्था:

- (१) कुनै विद्युत् आयोजनाको सर्वेक्षण गर्न चाहने प्रवर्द्धकले विद्युत् उत्पादनको सर्वेक्षणको जानकारी स्वीकृति प्राप्त गर्न देहाय बमोजिमको कागजातहरु विवरणहरु सहित नियमावलीको अनुसूची -१ बमोजिमको ढाँचामा विभागसमक्ष दरखास्त दिनु पर्नेछ ।

- (क) नियमावलीको नियम ४ को (क), (ख), (ग) र (घ) बमोजिमको विवरणहरु (जस्तैः अध्ययन कार्यको डिटेल कष्ट ब्रेक डाउन (Detail cost breakdown), कार्य तालिका, आयोजनाको हाईड्रोलोजिकल विश्लेषण आदि), खुल्ने गरी तयार पारेको डेस्कस्टडी रिपोर्टका साथै नापी विभागद्वारा प्रकाशित १:२५,००० वा १:५०,००० स्केलको स्थलरूप नक्शामा अक्षांश र देशान्तर खुल्ने गरी आयोजनाको क्षेत्र तथा जलाधार क्षेत्र समेत रेखाङ्कन गरिएको स्थलरूप नक्सा,
- (ख) संस्थाले दरखास्त दिंदा संस्थादर्ताको प्रमाणपत्र, स्थायी लेखा नम्वर, संस्थाको प्रबन्धपत्र तथा नियमावली र कर चुक्ता वा दाखिलाको प्रमाणपत्रहरुको प्रमाणित प्रतिलिपि,
- (ग) जलविद्युत् आयोजनाको हकमा सम्बन्धित जिल्ला जलस्रोत समितिको सिफारिस पेश गर्नु पर्ने छ । अन्य स्रोतबाट उत्पादित विद्युत् आयोजनाको हकमा सम्बन्धित जिल्ला विकास समितिको सिफारिसको अलावा स्रोतको विषयसङ्ग सम्बन्धित निकायबाट प्राप्त सिफारिस पेश गर्नु पर्नेछ जस्तै - बायोमासका लागि वन तथा भू-संरक्षण मन्त्रालय तथा फोहर मैलाका लागि शहरी विकास मन्त्रालय आदि ।
- (घ) उपदफा ४ बमोजिम आर्थिक क्षमता प्रमाणित हुने कागजात विवरण,
- (ङ) उपदफा ५ बमोजिम प्राविधिक क्षमता प्रमाणित हुने कागजात विवरण,
- (च) संयुक्त उपक्रमबाट आयोजनाको विकास गर्ने भए सो सम्बन्धी समझदारीपत्र वा संझौताको प्रमाणित प्रतिलिपि,
- (छ) प्रवर्द्धकको तर्फबाट सम्पर्क वा पत्राचार गर्न तोकिएको आधिकारिक व्यक्तिको विवरण, पत्राचार गर्ने स्पष्ट ठेगाना, सम्पर्क टेलिफोन नं. (कार्यालय, निवास,) मोबाइल नं., प्याक्स नं., पो.व.नं., तथा इमेल ।
- (२) जलविद्युत् आयोजनाको हकमा देहायको आधारमा जडित क्षमता निर्धारण गरिनेछ :
- (क) विभागले अनुमतिपत्र माग गरिएको आयोजनाको जडित क्षमता निर्धारण गर्न प्रवर्द्धकले उपलब्ध गराएको हाईड्रोलोजिकल टाइम सिरिज डाटाको (Probability of Exceedence) प्रोब्याबिलिटी अफ एक्सेडेन्स Q40 (क्यू फोर्टी) लाई आधार बनाउने छ । तर ग्रिडमा आबद्ध नगरी ग्रामिण विद्युतीकरण गर्ने आयोजनाको हकमा Q80 (क्यू एटटी) लाई आधार बनाउने छ ।
- (ख) प्रवर्द्धकले पेश गरेको हाईड्रोलोजिकल तथ्याङ्क विभागमा उपलब्ध आधिकारिक तथ्याङ्कसंग तात्त्विक रूपमा फरक परेको पाईएमा विभागमा उपलब्ध तथ्यांकलाई आधार मानी विभागले सम्बन्धित आयोजनाको जडित क्षमता निर्धारण गर्नेछ ।
- (ग) यसरी कुनै आयोजनाको जडित क्षमता निर्धारण गर्दा विभागले जलस्रोतको अधिकतम उपयोग, विद्युत् बजारको उपलब्धता र लगानीको अधिकतम प्रतिफललाई नै मुख्य आधार मान्नेछ ।
- (घ) माथि जेसुकै लेखिएको भएतापनि प्रवर्द्धकले दरखास्तमा माग गरेको जडित क्षमताभन्दा विभागबाट निर्धारण भएको जडित क्षमता एक मेगावाटभन्दा बढी हुन आएमा विभागबाट निर्धारित जडित क्षमतालाई कायम गरी सोही बमोजिम सर्वेक्षण अनुमतिपत्र दस्तुर बापतको धरौटी र दफा -४ बमोजिमको दर्खास्त प्रवर्द्धकबाट प्राप्त भइसकेपछि मात्र विभागले दफा-५ बमोजिम सर्वेक्षण अनुमतिपत्रको आवश्यक कारवाही प्रारम्भ गर्नेछ ।

यस्ता प्रवर्द्धकलाई ३५ दिनको समयावधि प्रदान गरी विधिवत रूपमा एक मेगावाटभन्दा बढी क्षमताकोलागि विद्युत उत्पादनको सर्वेक्षण अनुमतिपत्रको दर्खास्त दिन जानकारी गराईनेछ । उक्त समयावधिभित्र सोही बमोजिमको दर्खास्त नदिने प्रवर्द्धकको जानकारी स्वीकृतिको दर्खास्त रद्द गर्न सकिनेछ ।

- (३) जलविद्युत् बाहेक अन्य विद्युत् आयोजनाको हकमा देहायको आधारमा जडित क्षमता निर्धारण गरिनेछ :
  - (क) प्रवर्द्धकले पेश गरेको तथ्याङ्क चेक जाँच गरी आवश्यकतानुसार सम्बन्धित नियकायबाट प्राप्त तथ्याङ्क समेतलाई आधार मानी विभागले जडित क्षमता निर्धारण गर्न सक्नेछ ।
  - (ख) यसरि कुनै आयोजनाको जडित क्षमता निर्धारण गर्दा विभागले स्रोतको समुचित उपयोग, विद्युत् बजारको उपलब्धता र लगानीको अधिकतम प्रतिफललाई नै मुख्य आधार मान्नेछ ।
  - (ग) प्रवर्द्धकले दर्खास्तमा माँग गरेको जडित क्षमताभन्दा विभागबाट निर्धारण भएको जडित क्षमता बढी हुन आएमा सोही बमोजिम जडित क्षमता कायम गरीनेछ ।
  - (घ) प्रवर्द्धकले दर्खास्तमा माँग गरेको जडित क्षमताभन्दा विभागबाट निर्धारण भएको जडित क्षमता एक मेगावाटभन्दा बढी हुन आएमा सोही बमोजिम नियमानुसार लाग्ने सर्वेक्षण अनुमतिपत्र दस्तुर बापतको धरौटी र दफा-४ बमोजिमको दर्खास्त प्रवर्द्धकबाट प्राप्त भइसकेपछि मात्र विभागले दफा-५ बमोजिम सर्वेक्षण अनुमतिपत्रको आवश्यक कारबाही प्रारम्भ गर्नेछ । यस्ता प्रवर्द्धकलाई ३५ दिनको समयावधि प्रदान गरी विधिवत रूपमा एक मेगावाटभन्दा बढी क्षमताकोलागि विद्युत् उत्पादनको सर्वेक्षण अनुमतिपत्रको दर्खास्त दिन जानकारी गराईनेछ । उक्त समयावधिभित्र सोही बमोजिमको दर्खास्त नदिने प्रवर्द्धकको जानकारी स्वीकृतिको दर्खास्त रद्द गर्न सकिनेछ ।
- (४) प्रवर्द्धकले आफ्नो आर्थिक क्षमता वा हैसियत प्रस्तुत गर्न विभाग समक्ष निम्न कागजातहरु पेश गर्नु पर्नेछ :
  - (क) रु. दश लाख बराबरको खुद सम्पत्ति (नेट वर्थ) रहेको प्रमाणित कागजात विभाग समक्ष पेश गर्नु पर्नेछ । यस्तो विवरण दर्तावाल (Registered) चार्टर्ड एकाउन्टेन्टबाट प्रमाणित भएको हुनुपर्नेछ ।
  - (ख) एकभन्दा बढी आयोजनाको सर्वेक्षण अनुमतिपत्रको लागि दरखास्त दिनेको हकमा त्यस्तो प्रवर्द्धकले माग गरेको थप आयोजना कार्यान्वयन गर्न सक्ने अतिरिक्त आर्थिक क्षमता ।
  - (ग) संयुक्त उपक्रमबाट आयोजना विकास गरिने भएमा कानून बमोजिम नयाँ कम्पनी दर्ता गरेको प्रमाणित कागजातहरु विभाग समक्ष पेश गर्नु पर्ने छ ।
- (५) प्रवर्द्धकले आफ्नो प्राविधिक क्षमता प्रस्तुत गर्न देहाय बमोजिमका कागजात विवरणहरु विभाग समक्ष पेश गर्नु पर्नेछ :
  - (क) प्रचलित कानून बमोजिम नेपालमा दर्ता भएको परामर्शदातृ संस्थासँगको सम्झौतापत्र र परामर्शदातृ संस्थाको प्रबन्धपत्र तथा नियमावलीको प्रमाणित प्रतिलिपि,
  - (ख) विदेशी परामर्शदातृ संस्था भएमा त्यस्तो संस्थाले नेपालमा दर्ता भएको कुनै परामर्शदातृ संस्थासँग आबद्ध भई कार्य गर्ने गरी गरेको सम्झौताका अतिरिक्त संस्था दर्ता भएको कागजातको प्रमाणित प्रतिलिपि,

- (ग) परामर्शदातृ संस्थाबाट आयोजनाको कार्यमा संलग्न हुने प्राविधिकहरूको योग्यता तथा अनुभव खुल्ने कागजातहरू,
- (घ) परामर्शदातृ संस्थाले यस अधि विद्युत् आयोजनाको सम्भाव्यता अध्ययन वा डिटेल डिजाईन वा डिटेल प्रोजेक्ट रिपोर्ट तयार गरेको अनुभव खुल्ने कागजातहरू ।
- (६) दर्खास्तको प्राथमिकता क्रम तथा रितपूर्वक नभएको र मांग भएको कागजात समयभित्र पेश नगर्ने प्रवर्द्धकहरूको दर्खास्त सम्बन्धमा :
- (क) विभागले रितपूर्वक दर्ता भएको पहिलो दर्खास्तलाई कारवाहीको क्रममा पहिलो प्राथमिकता दिनेछ ।
- (ख) विभागमा परेको दर्खास्त उपदफा १ देखि ५ बमोजिम चेक जाँच गर्दा उल्लिखित आवश्यक सम्पूर्ण कागजात विवरणहरू प्राप्त नभएसम्म त्यस्ता दर्खास्त उपर विभागले कुनै कारवाही अगाडि बढाउने छैन । दर्खास्तसाथ पेश गर्नु पर्ने सम्पूर्ण कागजात विवरणहरू पेश गर्न ३५ (पैतिस) दिनको समयावधि प्रदान गरिनेछ । उक्त समयावधिभित्र कागजात् पेश नगर्ने प्रवर्द्धकको दर्खास्त रद्द गर्न सकिनेछ ।
- (७) सर्वेक्षण जानकारी स्वीकृतिको अवधि :
- (क) विद्युत् उत्पादन, प्रसारण, तथा वितरणको सर्वेक्षण जानकारी स्वीकृति अधिकतम ३ (तीन) वर्षको हुनेछ ।
- (ख) प्रवर्द्धकलाई पहिलो पटक सर्वेक्षणको जानकारी स्वीकृति जारी गर्दा २ (दुई) वर्षको अवधिभन्दा कम हुने गरी जारी गरिने छैन । शुरुको २ (दुई) वर्षको अवधिभित्र सर्वेक्षणको कार्य सम्पन्न नभएको अवस्थामा बहाल म्यादभित्र प्रवर्द्धकले अर्को १ (एक) वर्षको नवीकरणको लागि दर्खास्त दिएमा सो अनुसार नवीकरण गर्न सकिनेछ ।
- (ग) जानकारी स्वीकृतिको नवीकरणको लागि म्याद समाप्त हुनु अगावै विभागमा दरखास्त दिनु पर्नेछ । सो समयावधिभित्र नवीकरणको लागि दरखास्त नपरेमा उक्त जानकारी स्वीकृति स्वतः रद्द हुनेछ ।
- (८) सर्वेक्षण जानकारी स्वीकृतिको नवीकरण :
- (क) जानकारी स्वीकृतिको नवीकरणको लागि दरखास्त दिंदा यस निर्देशिकाको अनुसूची-१ बमोजिम भरिएको फारामहरू तथा विगतमा पेश गरेको कार्यतालिका अनुसारको कार्य प्रगति प्रतिवेदन पेश गर्नु पर्नेछ । कार्यतालिका बमोजिम निर्धारित कार्यहरू तोकिएको म्यादभित्र सम्पन्न हुन नसकेमा सोको कारण र औचित्य समेत उल्लेख गर्नु पर्नेछ ।
- (ख) जानकारी स्वीकृतिको नवीकरण गर्ने प्रयोजनको लागि आयोजनाको पछिल्लो अवधिको कार्य प्रगतिलाई नै मुख्य आधार मानिनेछ । प्रवर्द्धकले पेश गरेको कार्य प्रगति सन्तोषजनक नभएको देखिएमा वा विभागले आवश्यक ठानेमा आयोजनाको प्रगति सम्बन्धमा प्रवर्द्धकबाट प्रस्तुतीकरण गर्न लगाउने वा विभागले आफ्नो मातहतका कर्मचारी खटाई आयोजनाको स्थलगत निरीक्षण गराउन सक्नेछ ।
- (ग) माथि उल्लिखित कुनै प्रक्रियाबाट आयोजनाको कार्य प्रगति सन्तोषजनक नदेखिएमा त्यस्तो आयोजनाको लागि जारी गरिएको जानकारी स्वीकृतिको नवीकरण गरिने छैन ।
- (९) प्रवर्द्धकको मांग हेरी आवश्यकता र औचित्यताका आधारमा एकै पटक विद्युत् उत्पादन, प्रसारण वा वितरणको सर्वेक्षण जानकारी स्वीकृति जारी गर्न सकिनेछ ।

४. एक मेगावाटभन्दा ठूला आयोजनाहरुको विद्युत् उत्पादनको सर्वेक्षण अनुमतिपत्रको दरखास्त सम्बन्धी व्यवस्था:

- (१) कुनै विद्युत् आयोजनाको विकास गर्न चाहने प्रवर्द्धकले विद्युत् उत्पादनको सर्वेक्षण अनुमतिपत्र प्राप्त गर्नको लागि देहाय बमोजिमका कागजातहरु सहित विद्युत् नियमावलीको अनुसूची-२ बमोजिमको ढाँचामा विभाग समक्ष दरखास्त दिनु पर्नेछ ।
- (क) दरखास्तमा माग गरेको विद्युत् उत्पादनको क्षमता अनुसारको अनुमतिपत्र दस्तुर बापतको रकम विभागको धरौटी खातामा जम्मा गरेको सक्कल रसिद,
- (ख) नियमावलीको नियम ४ को (क), (ख), (ग) र (घ) बमोजिमको विवरणहरु (जस्तैः अध्ययन कार्यको डिटेल कष्ट ब्रेक डाउन (Detail cost breakdown), कार्य तालिका, आयोजनाको हाईड्रोलोजिकल विश्लेषण आदि), खुल्ने गरी तयार पारेको डेस्कस्टडी रिपोर्टका साथै नापी विभागद्वारा प्रकाशित १:२५,००० वा १:५०,००० स्केलको स्थलरूप नक्शामा अक्षांश र देशान्तर खुल्ने गरी आयोजनाको क्षेत्र तथा जलाधार क्षेत्र समेत रेखाङ्कन गरिएको स्थलरूप नक्सा,
- (ग) संस्थाले दरखास्त दिंदा संस्थादर्ताको प्रमाणपत्र, स्थायी लेखा नम्वर, संस्थाको प्रबन्धपत्र तथा नियमावली र कर चुक्ता वा दाखिलाको प्रमाणपत्रहरुको प्रमाणित प्रतिलिपि,
- (घ) उपदफा ४ बमोजिम आर्थिक क्षमता प्रमाणित हुने कागजात विवरण,
- (ङ) उपदफा ५ बमोजिम प्राविधिक क्षमता प्रमाणित हुने कागजात विवरण,
- (च) संयुक्त उपक्रमबाट आयोजनाको विकास गर्ने भए सो सम्बन्धी समझदारीपत्र वा संभौताको प्रमाणित प्रतिलिपि,
- (छ) प्रवर्द्धकको तर्फबाट सम्पर्क वा पत्राचार गर्न तोकिएको आधिकारिक व्यक्तिको विवरण, पत्राचार गर्ने स्पष्ट ठेगाना, सम्पर्क टेलिफोन नं. (कार्यालय, निवास,) मोबाइल नं., फ्याक्स नं., पो.व.नं., तथा इमेल ।
- (२) कुनै जलविद्युत् आयोजनाको जडित क्षमता निर्धारण देहायको आधारमा गरिनेछ :
- (क) विभागले अनुमतिपत्र माग गरिएको आयोजनाको जडित क्षमता निर्धारण गर्न प्रवर्द्धकले उपलब्ध गराएको हाईड्रोलोजिकल टाइम सिरिज डाटाको (Probability of Excedence) प्रोब्याबिलिटी अफ एक्सेन्स्स Q40 (क्यू फोर्टी) लाई आधार बनाउनेछ ।
- (ख) प्रवर्द्धकले पेश गरेको हाईड्रोलोजिकल तथ्याङ्क विभागमा उपलब्ध आधिकारिक तथ्याङ्कसंग तात्त्विक रूपमा फरक परेको पाईएमा विभागमा उपलब्ध तथ्याङ्कलाई आधार मानी विभागले सम्बन्धित आयोजनाको जडित क्षमता निर्धारण गर्नेछ ।
- (ग) प्रवर्द्धकले दरखास्तमा माग गरेको जडित क्षमताभन्दा विभागबाट निर्धारण भएको जडित क्षमता बढी हुन आएमा विभागबाट निर्धारित जडित क्षमतालाई कायम गरी सोही बमोजिम अनुमतिपत्र दस्तुर बापतको धरौटी प्रवर्द्धकबाट प्राप्त भइसकेपछि मात्र विभागले आवश्यक कारवाही प्रारम्भ गर्नेछ ।
- (घ) यसरी कुनै आयोजनाको जडित क्षमता निर्धारण गर्दा विभागले जलस्रोतको अधिकतम उपयोग, विद्युत् बजारको उपलब्धता र लगानीको अधिकतम प्रतिफललाई नै मुख्य आधार मान्नेछ ।

- (३) जलविद्युत् बाहेक अन्य विद्युत् आयोजनाको हकमा देहायको आधारमा जडित क्षमता निर्धारण गरिनेछ :
- (क) प्रवर्द्धकले पेश गरेको तथ्याङ्क चेक जाँच गरी आवश्यकतानुसार सम्बन्धित नियकायबाट प्राप्त तथ्याङ्क समेतलाई आधार मानी विभागले जडित क्षमता निर्धारण गर्न सक्नेछ ।
  - (ख) यसरी कुनै आयोजनाको जडित क्षमता निर्धारण गर्दा विभागले स्रोतको समुचित उपयोग, विद्युत् बजारको उपलब्धता र लगानीको अधिकतम प्रतिफललाई नै मुख्य आधार मान्नेछ ।
  - (ग) प्रवर्द्धकले दर्खास्तमा माँग गरेको जडित क्षमताभन्दा विभागबाट निर्धारण भएको जडित क्षमता बढी हुन आएमा सोही बमोजिम जडित क्षमता कायम गरिनेछ ।
  - (घ) अन्य स्रोतबाट उत्पादित विद्युत् आयोजनाको हकमा स्रोतको विषयसङ्ग सम्बन्धित नियकायबाट स्रोतको उपयोगको सम्बन्धमा प्राप्त सिफारिस पेश गर्नु पर्नेछ (जस्तै - बायोमासका लागि वन तथा भू-संरक्षण मन्त्रालय तथा फोहर मैलाका लागि शहरी विकास मन्त्रालय आदि) ।
- (४) प्रवर्द्धकले आफ्नो आर्थिक क्षमता वा हैसियत प्रस्तुत गर्न विभाग समक्ष निम्न कागजातहरु पेश गर्नु पर्नेछ :
- (क) प्रति मेगावाट रु. दश लाख बराबरको खुद सम्पत्ति (नेट वर्थ) रहेको प्रमाणित कागजात विभाग समक्ष पेश गर्नु पर्नेछ । यस्तो विवरण दर्तावाल (Registered) चार्टर्ड एकाउन्टेन्टबाट प्रमाणित भएको हुनुपर्नेछ ।
  - (ख) एकभन्दा बढी आयोजनाको सर्वेक्षण अनुमतिपत्रको लागि दरखास्त दिनेको हकमा त्यस्तो प्रवर्द्धकले माग गरेको थप आयोजना कार्यान्वयन गर्न सक्ने अतिरिक्त आर्थिक क्षमता पेश गर्नु पर्नेछ ।
  - (ग) संयुक्त उपक्रमबाट आयोजना विकास गरिने भएमा कानून बमोजिम नयाँ कम्पनी दर्ता गरेको प्रमाणित कागजातहरु पेश गर्नु पर्नेछ ।
- (५) प्रवर्द्धकले आफ्नो प्राविधिक क्षमता प्रस्तुत गर्न देहाय बमोजिमका कागजात विवरणहरु विभाग समक्ष पेश गर्नु पर्नेछ :
- (क) प्रचलित कानून बमोजिम नेपालमा दर्ता भएको परामर्शदातृ संस्थासँगको सम्झौतापत्र र परामर्शदातृ संस्थाको प्रबन्धपत्र तथा नियमावलीको प्रमाणित प्रतिलिपि,
  - (ख) विदेशी परामर्शदातृ संस्था भएमा त्यस्तो संस्थाले नेपालमा दर्ता भएको कुनै परामर्शदातृ संस्थासँग आबद्ध भई कार्य गर्ने गरी गरेको सम्झौताका अतिरिक्त संस्था दर्ता भएको कागजातको प्रमाणित प्रतिलिपि,
  - (ग) परामर्शदातृ संस्थाबाट आयोजनाको कार्यमा संलग्न हुने प्राविधिकहरुको योग्यता तथा अनुभव खुल्ने कागजातहरु,
  - (घ) परामर्शदातृ संस्थाले यसअधि विद्युत् आयोजनाको सम्भाव्यता अध्ययन वा डिटेल डिजाइन वा डिटेल प्रोजेक्ट रिपोर्ट तयार गरेको अनुभव खुल्ने कागजातहरु ।
- (६) दर्खास्तको प्राथमिकता क्रम तथा रितपूर्वक नभएको र माँग भएको कागजात समयभित्र पेश नगर्ने प्रवर्द्धकहरुको दर्खास्त सम्बन्धमा :

- (क) विभागले रितपूर्वक दर्ता भएको पहिलो दर्खास्तलाई कारवाहीको क्रममा पहिलो प्राथमिकता दिनेछ ।
- (ख) विभागमा परेको दर्खास्त उपदफा १ देखि ५ बमोजिम चेक जाँच गर्दा उल्लिखित आवश्यक सम्पूर्ण कागजात विवरणहरु प्राप्त नभएसम्म त्यस्ता दर्खास्त उपर विभागले कुनै कारवाही अगाडि बढाउने छैन । दर्खास्तसाथ पेश गर्नु पर्ने सम्पूर्ण कागजात विवरणहरु पेश गर्न ३५ (पैंतिस) दिनको समयावधि प्रदान गरिनेछ । उक्त समयावधिभित्र कागजात् पेश नगर्ने प्रवर्द्धकको दर्खास्त रद्द गर्न सकिनेछ ।
- (ग) यस दफामा माथि जेसुकै लेखिएको भएतापनि प्रवर्द्धकले दरखास्तमा माग गरेको जडित क्षमताभन्दा विभागबाट निर्धारण भएको जडित क्षमता बढी हुन आएमा विभागबाट निर्धारित जडित क्षमतालाई कायम गरी सोही बमोजिम सर्वेक्षण अनुमतिपत्र दस्तुर बापतको धरौटी र यस दफा बमोजिमको दर्खास्त प्रवर्द्धकबाट प्राप्त भइसकेपछि मात्र विभागले दफा-५ बमोजिम सर्वेक्षण अनुमतिपत्रको आवश्यक कारवाही प्रारम्भ गर्नेछ । यस्ता प्रवर्द्धकलाई ३५ (पैंतिस) दिनको समयावधि प्रदान गरी बढी क्षमताको लागि नियमानुसार लाग्ने दस्तुर बापतको रकम जम्मा गर्न र यस दफा बमोजिमको दर्खास्त दिन जानकारी गराईनेछ । उक्त समयावधिभित्र सोही बमोजिमको नियमानुसार लाग्ने दस्तुर बापतको रकम दाखिला र यस दफा बमोजिमको दर्खास्त पेश नगर्ने प्रवर्द्धकको सर्वेक्षण अनुमतिपत्रको दर्खास्त रद्द गर्न सकिनेछ ।

५. सर्वेक्षण अनुमतिपत्र जारी गर्ने सम्बन्धी व्यवस्था:

- (१) विभागले सामान्यतया रितपूर्वक दर्ता भएको पहिलो दरखास्तलाई कारवाहीको क्रममा पहिलो प्राथमिकता दिनेछ । तर अनुमतिपत्र बहाल रहेको वा नवीकरण गर्ने वा नगर्ने गरी निर्णय भै नसकेको, वा बास्केटमा रहेको आयोजनाको क्षेत्रभित्र परेको दरखास्त मान्य हुने छैन ।
- (२) विभागले दफा ४ मा उल्लिखित सम्पूर्ण कागजातहरु प्राप्त नभएसम्म त्यस्तो दरखास्त उपर कुनै कारवाही अगाडि बढाउने छैन । दरखास्तसाथ पेश गर्नुपर्ने आवश्यक सम्पूर्ण कागजात पेश गर्न प्रवर्द्धकलाई ३५ (पैंतिस) दिनको समयावधि दिइनेछ । यसरी तोकिएको समयावधिमा आवश्यक कागजात पेश नगर्ने प्रवर्द्धकको दरखास्त रद्द गर्न सकिनेछ ।
- (३) कोशी, गण्डकी, कर्णाली र महाकाली गुरुयोजना अन्तरगत पहिचान भएका आयोजनाहरूलाई प्रतिकूल प्रभाव पार्ने गरी दिएको दरखास्त उपर विभागले कुनै कारवाही गर्ने छैन ।
- (४) विभागले सरकारी स्तरबाट अध्ययन सम्पन्न भएका वा अध्ययनको चरणमा रहेका वा अध्ययनको लागि छनौट भएका वा सरकारको वार्षिक कार्यक्रममा समावेश भैसकेका आयोजनाहरूसंग दोहोरो पर्ने गरी कुनै प्रवर्द्धकले दरखास्त दिएको भएमा त्यस्तो दरखास्त उपर कारवाही गर्ने छैन ।
- (५) कुनै आयोजना विकास गर्नको लागि कुनै प्रवर्द्धकले दिएको दरखास्तमा मांग गरिएको सर्वेक्षण क्षेत्र बहाल रहेको कुनै अनुमतिपत्र प्राप्त प्रवर्द्धकको सर्वेक्षण क्षेत्रसंग दोहोरो पर्ने रहेछ भने त्यस्तो दरखास्त उपर विभागले कुनै कारवाही गर्ने छैन ।
तर आंशिक रूपमा दोहोरो परेतापनि दोहोरो नपरेको क्षेत्रमा आयोजना सम्भाव्य हुने देखिएमा वा जलस्रोतको उपयोगमा दोहोरो नपर्ने तथा अन्य आयोजनाहरूको प्रस्तावित संरचना वा सो संरचना

निर्माणमा बाधा नपर्ने एवं उत्पादन क्षमतामा समेत प्रतिकूल असर नपर्ने भएमा विभागले कारबाही अघि बढाउन सक्नेछ ।

- (६) राष्ट्रिय निकुञ्ज, वन्य जन्तु आरक्ष, संरक्षण क्षेत्र वा मध्यवर्ती क्षेत्रभित्र पर्ने आयोजनाको हकमा वन तथा भू-संरक्षण मन्त्रालयको सहमतिपत्र प्राप्त भएपछि मात्र विभागले त्यस्तो आयोजनाको अनुमतिपत्र जारी गर्ने प्रक्रिया प्रारम्भ गर्नेछ ।
- (७) प्रवर्द्धकबाट पेश हुन आएको डेस्क स्टडी रिपोर्ट तथा प्रारम्भिक हाईड्रोलोजिकल अध्ययनको आधारमा उक्त आयोजना तत्कालका लागि सम्भाव्य नदेखेमा उक्त दरखास्तमा कारबाही अघि बढाइने छैन ।
- (८) एउटै क्षेत्रमा दोहोरो पर्ने गरी एकभन्दा बढी दरखास्त परेको अवस्थामा कानुन बमोजिम कुनै प्रवर्द्धकका नाममा अनुमतिपत्र जारी भई सकेपछि बाँकी रहेका दरखास्तहरू रद्द हुने छन् ।
- (९) प्रवर्द्धकलाई पहिलो पटक सर्वेक्षण अनुमतिपत्र जारी गर्दा २ (दुई) वर्षको अवधिभन्दा कम हुने गरी जारी गरिने छैन ।

६. एक मेगावाटभन्दा ठूला आयोजनाहरूको विद्युत् उत्पादनको अनुमतिपत्रको दरखास्त सम्बन्धी व्यवस्था:

- (१) कुनै विद्युत् आयोजनाको निर्माण गर्न चाहने प्रवर्द्धकले विद्युत् उत्पादनको अनुमतिपत्र प्राप्त गर्न देहाय बमोजिमको कागजातहरू सहित विद्युत् उत्पादनको सर्वेक्षण अनुमतिपत्र बहाल रहेको अवधिभित्रै नियमावलीको अनुसूची-६ बमोजिमको ढाँचामा विभाग समक्ष दरखास्त दिनु पर्नेछ ।
  - (क) दरखास्तमा मांग गरेको विद्युत् उत्पादनको क्षमता अनुसारको अनुमतिपत्र दस्तुर बापतको रकम विभागको धरौटी खातामा जम्मा गरेको सक्कल रसिद,
  - (ख) उपदफा २ बमोजिमको वित्तीय व्यवस्था सम्बन्धी विवरण,
  - (ग) घर जग्गाको उपयोग वा परियोजनाको लागि स्थायी वा अस्थायी तवरबाट उपयोग वा प्राप्तिको लागि चाहिने आवश्यक सरकारी वा गैर सरकारी जग्गाको कूल क्षेत्रफल र जग्गा धनीहरूको लगत,
  - (घ) वातावरणीय प्रभाव मूल्यांकन (EIA) प्रतिवेदन वा प्रारम्भिक वातावरणीय परीक्षण (IEE) प्रतिवेदन,
  - (ङ) उपदफा ३ बमोजिमको प्रवर्द्धक कम्पनीसंग सम्बन्धित कागजात,
  - (च) बहाल रहेको विद्युत् खरिद विक्रीको सम्झौता वा कनेक्शन एग्रिमेन्ट वा विद्युत् खरिद विक्री सम्झौताको आशयपत्र
  - (छ) अन्य विवरणहरू:
    - (छ.१) आयोजना क्षेत्रको प्रमुख संरचनाको रेखाकान्त तथा coordinate नक्साङ्कन सहितको सक्कल टोपो नक्शा,
    - (छ.२) निर्माण कार्य तालिका,
    - (छ.३) अध्ययन प्रतिवेदन र Design Drawings हरू तथा सो को electronic copy,
    - (छ.४) अद्यावधिक शेयर लगतको विवरण र सो को electronic copy ।

- (२) वित्तीय व्यवस्था सम्बन्धी आवश्यक कागजातहरु देहाय बमोजिमका हुनेछन् :
- (क) आयोजनामा हुने स्वपूंजी र ऋणको लगानी अनुपात खुल्ने जानकारी/विवरण,
  - (ख) कम्तिमा अधिल्ला दुई आ.व. मध्ये एक आ.व. को लेखा परीक्षण गरिएको वित्तीय विवरण (Audited financial statement),
  - (ग) आयोजनाको स्वपूंजी बराबरको कम्पनीको नेटवर्थ वा सोही बराबरको शेयर होल्डरहरुको स्वपूंजी लगानी गर्ने क्षमता पुष्टी हुने बैंक स्टेटमेन्ट वा अन्य सम्पत्ति विवरण । बैंक स्टेटमेन्ट वा अन्य सम्पत्ति विवरण दर्तावाल (Registered) चार्टर्ड एकाउण्टेण्टबाट प्रमाणित भएको हुनु पर्नेछ ।
  - (घ) शेयर पूँजीमा लगानी गर्ने प्रतिबद्धता गरिएको संचालक समितिको निर्णयको प्रमाणित प्रतिलिपि, आयोजनामा प्रत्यक्ष रूपले सहभागी हुने वित्तीय संस्थाहरुसङ्गको ऋण सम्झौता वा ती संस्थाहरुबाट पेश भएको लगानी गर्ने प्रतिबद्धता ।
- (३) प्रवर्द्धक कम्पनीसङ्ग सम्बन्धित कागजातहरु :
- (क) कम्पनी दर्ताको प्रमाणपत्र, प्रबन्धपत्र तथा नियमावली,
  - (ख) स्थायी लेखा नम्बर (पान) दर्ता प्रमाणपत्र,
  - (ग) कम्पनीको अद्यावधिक शेयर लगत अभिलेख,
  - (ड) अधिल्ला दुई आ.व. मध्ये एक आ.व. को कर चुक्ता प्रमाणपत्र अथवा कर दाखिला गरेको प्रमाण, उद्योग दर्ताको प्रमाणपत्र (वैदेशिक लगानीको हकमा सोको स्वीकृति समेत) ।
- (४) पूर्ण रूपमा निर्यात मूलक आयोजनाको हकमा देहाय बमोजिमका विवरणहरु पेश गर्नु पर्नेछ ।
- (क) दफा ६ को उपदफा (१)(च) बाहेक सोही दफाको उपदफा (१) मा उल्लिखित सम्पूर्ण विवरणहरु,
  - (ख) विद्युत् निर्यात गरिने प्रसारण लाइनको स्वामित्व रहेका संस्थाहरुसंगको सम्झौता वा आशय पत्र, विद्युत् खरिदकर्तासंग भएको खरिद बिक्री सम्झौता वा आशय पत्र, विद्युत् निर्यात गर्ने सम्बन्धमा नेपाल सरकारको सैद्धान्तिक स्वीकृति ।
- (५) आंशिक रूपमा निर्यात मूलक आयोजनाको हकमा देहाय बमोजिमका विवरणहरु पेश गर्नु पर्नेछ ।
- (क) दफा ६ को उपदफा (१) मा उल्लिखित विवरण
  - (क) दफा ६ को उपदफा ४(ख) मा उल्लिखित विवरण

७. १०० कि.वा. देखि १००० कि.वा. सम्मको क्षमताका आयोजनाहरुको विद्युत् उत्पादन/प्रसारणा/वितरणको जानकारी स्वीकृति सम्बन्धी व्यवस्था:

- (१) कुनै विद्युत् आयोजनाको निर्माण गर्न चाहने प्रवर्द्धकले विद्युत् उत्पादनको जानकारी स्वीकृति प्राप्त गर्न देहाय बमोजिमको कागजातहरु सहित नियमावलीको अनुसूची-१ बमोजिमको ढाँचामा विभागसमक्ष दरखास्त दिनुपर्नेछ :
- (क) उपदफा २ बमोजिमको वित्तीय व्यवस्था सम्बन्धी विवरण,

- (ख) घर जग्गाको उपयोग वा परियोजनाको लागि स्थायी वा अस्थायी तवरबाट उपयोग वा प्राप्तिको लागि चाहिने आवश्यक सरकारी वा गैर सरकारी जग्गाको कूल क्षेत्रफल र जग्गा धनीहरुको लगत,
- (ग) आवश्यकतानुसार स्वीकृत वातावरणीय प्रभाव मूल्यांकन (EIA) प्रतिवेदन वा प्रारम्भिक वातावरणीय परीक्षण (IEE) प्रतिवेदन,
- (घ) उपदफा ३ बमोजिमको प्रवर्द्धक कम्पनीसंग सम्बन्धित कागजात,
- (ङ) बहाल रहेको विद्युत् खरिद बिक्रीको सम्झौता वा कनेक्शन एग्रिमेन्ट,
- (च) अन्य विवरणहरु .
- (च.१) आयोजना क्षेत्रको प्रमुख संरचनाको रेखाङ्कन तथा coordinate सहितको सक्कल टोपो नक्शा,
- (च.२) निर्माण कार्य तालिका,
- (च.३) अध्ययन प्रतिवेदन र Design Drawings हरु तथा सोको electronic copy,
- (च.४) अद्यावधिक शेयर लगतको विवरण र सोको electronic copy।
- (२) वित्तीय व्यवस्था सम्बन्धी आवश्यक कागजातहरु देहाय बमोजिमका हुनेछन्।
- (क) आयोजनामा हुने स्वपूंजी र ऋणको लगानी अनुपात खुल्ने जानकारी/विवरण,
- (ख) कम्तीमा अधिल्ला दुई आ.व. मध्य एक आ.व. को लेखा परीक्षण गरिएको वित्तीय विवरण (Audited Financial Statement),
- (ग) आयोजनाको स्वपूंजी बराबरको कम्पनीको नेटवर्थ वा शेयर होल्डरहरुको स्वपूंजी लगानी गर्ने क्षमता पुष्टि हुने बैंक स्टेटमेन्ट वा अन्य सम्पत्ति विवरण । उक्त बैंक स्टेटमेन्ट वा अन्य सम्पत्ति विवरण दर्तावाल (Registered) चार्टर्ड एकाउण्टेण्टबाट प्रमाणित भएको हुनु पर्नेछ ।
- (घ) शेयर पूँजीमा लगानी गर्ने प्रतिवर्द्धता गरिएको संचालक समितिको निर्णयको प्रमाणित प्रतिलिपि,
- (ङ) आयोजनामा प्रत्यक्ष रूपले सहभागी हुने वित्तीय संस्थाहरुसंगको ऋण सम्झौता वा ती संस्थाहरुबाट पेश भएको लगानी गर्ने प्रतिवर्द्धता ।
- (३) प्रवर्द्धक कम्पनीसंग सम्बन्धित कागजातहरु
- (क) कम्पनी दर्ताको प्रमाणपत्र, प्रबन्धपत्र तथा नियमावली,
- (ख) स्थायी लेखा नम्बर (पान) दर्ता प्रमाणपत्र,
- (ग) कम्पनीको अद्यावधिक शेयर लागत अभिलेख,
- (घ) अधिल्ला दुई आ.व. मध्ये एक आ.व. को कर चुक्ता प्रमाणपत्र अथवा कर दाखिला गरेको प्रमाण,
- (ङ) उद्योग दर्ताको प्रमाणपत्र, बैदेशिक लगानीको हकमा सोको स्वीकृति समेत ।
- (४) विद्युत् उत्पादनको सर्वेक्षणको जानकारी स्वीकृतिमा कायम रहेको जडित क्षमता नै विद्युत् उत्पादनको जानकारी स्वीकृतिमा कायम गरिनेछ । तर hydrology, power evacuation

लगायतका कारणले फरक क्षमताको लागि PPA वा Connection Agreement भएको अवस्थामा संशोधित संभाव्यता अध्ययन प्रतिवेदन तथा संशोधित स्वीकृत वातावरणीय अध्ययन प्रतिवेदन प्राप्त भएपश्चात् सोही क्षमताको लागि विद्युत् उत्पादनको जानकारी स्वीकृतिको कारबाही अगाडि बढाइने छ ।

- (५) विद्युत् उत्पादनको जानकारी स्वीकृतिको दर्खास्त व्यक्तिको नाममा परेको तर सर्वेक्षणको जानकारी स्वीकृत हस्तान्तरण भैनसकेको अवस्था बाहेक अन्य अवस्थामा दर्खास्तवाला बाहेक अर्कै कम्पनीको नाममा विद्युत् उत्पादनको जानकारी स्वीकृति जारी गरिने छैन । तर प्रचलित कानून अनुसार प्राईभेट लिमिटेडबाट लिमिटेड कम्पनीमा परिवर्तन भएको अवस्थामा, परिवर्तित कम्पनीको नाममा भने उत्पादनको जानकारी स्वीकृति जारी गर्न सकिनेछ ।
- (६) प्रवर्द्धकको मांग हेरी आवश्यकता र औचित्यताका आधारमा एकै पटक विद्युत् उत्पादन, प्रसारण वा वितरणको जानकारी स्वीकृति जारी गर्न सकिनेछ ।

८. विद्युत् उत्पादन अनुमतिपत्र जारी गर्ने सम्बन्धी व्यवस्था:

- (१) विद्युत् उत्पादनको सर्वेक्षण अनुमतिपत्रमा कायम रहेको जडित क्षमता अनुरूप नै विद्युत् उत्पादनको अनुमतिपत्रको दरखास्तमा कारबाही अगाडि बढाइने छ । तर hydrology, power evacuation लगायतका कारणले फरक क्षमताको लागि PPA वा Connection Agreement वा विद्युत खरिद बिक्री सम्झौताको आशयपत्र भएको अवस्थामा संशोधित संभाव्यता अध्ययन प्रतिवेदन तथा संशोधित स्वीकृत वातावरणीय अध्ययन प्रतिवेदन प्राप्त भएपश्चात् सोही क्षमताको लागि विद्युत् उत्पादनको अनुपतिपत्रको कारबाही अगाडि बढाइने छ ।
- (२) वित्तीय व्यवस्था सम्पन्न भई नसकेको र विद्युत् उत्पादनको अनुमतिपत्र प्रदान गर्ने क्रममा दफा ६ मा उल्लिखित अन्य विवरणहरू प्राप्त भैसकेको अवस्थामा PPA तथा Financial Closure सम्पन्न गर्नको लागि उत्पादन अनुमतिपत्र जारी भएको २ वर्षसम्मको समयावधिमा उक्त कार्यहरू सम्पन्न गर्ने गरी सशर्त उत्पादन अनुमतिपत्र जारी गर्न सकिने छ ।
- (३) विद्युत् उत्पादनको सर्वेक्षण अनुमतिपत्र बहाल रहेको अवधिभित्रै विद्युत् उत्पादनको लागि दस्तुर सहित दफा-६ बमोजिमको दरखास्त नदिएमा त्यस्ता दर्खास्त उपर कारबाही अगाडि बढाइने छैन । यस्ता दर्खास्तहरू रह गरिनेछ ।
- (४) यसै दफाको उपदफा (१) मा जे सुकै लेखिएको भएतापनि प्रवर्द्धकले विद्युत् उत्पादनको सर्वेक्षण अनुमतिपत्रमा कायम रहेको क्षमता अनुरूप विद्युत् उत्पादनको अनुमतिपत्र मांग गरेको अवस्थामा सोही अनुरूप हुने गरी विद्युत् उत्पादनको दरखास्तमा कारबाही अगाडि बढाईने छ ।
- (५) विद्युत् उत्पादनको दर्खास्त व्यक्तिको नाममा परेको तर सर्वेक्षणको अनुमतिपत्र हस्तान्तरण भैनसकेको अवस्था बाहेक अन्य अवस्थामा दर्खास्तवाला बाहेक अर्कै कम्पनीको नाममा विद्युत् उत्पादनको अनुमतिपत्र जारी गरिने छैन । तर प्रचलित कानून अनुसार कम्पनी प्राईभेट लिमिटेडबाट लिमिटेड कम्पनीमा परिवर्तन भएको अवस्थामा परिवर्तित कम्पनीको नाममा भने उत्पादनको अनुमतिपत्र जारी गर्न सकिनेछ ।

(६) सर्वेक्षण अनुमतिपत्रको कूल ५ (पाँच) वर्षको अवधि व्यतित नगरी उत्पादन अनुमतिपत्रको लागि दर्खास्त दिएका प्रवर्द्धकले दर्खास्तसाथ फिल्ड अन्वेषण वा अध्ययन पूरा गरी तयार भएको सम्भाव्यता अध्ययन प्रतिवेदन वा स्वीकृत वातावरणीय अध्ययन प्रतिवेदन वा उद्योग दर्ता प्रमाणपत्र वा Connection Agreement पेश नगरेमा त्यस्तो दर्खास्त उपर कारबाही अगाडि बढाइने छैन । त्यस्ता प्रवर्द्धकलाई सोही आयोजनाको लागि पुनः सर्वेक्षण अनुमतिपत्रको लागि दर्खास्त दिन जानकारी गराइने छ । पुनः सर्वेक्षण अनुमतिपत्रको लागि दर्खास्त दिन जानकारी गराइएको मितिले १५ (पञ्च) दिनभित्र दर्खास्त दिइसक्नु पर्ने छ । यस्तो परिस्थितिमा नयाँ सर्वेक्षण अनुमतिपत्रको कुल अवधि गणना गर्दा पहिलो सर्वेक्षण अनुमतिपत्रको अवधि पनि गणना गरी जम्मा ५ वर्ष अवधि ननाधिने गरी नयाँ सर्वेक्षण अनुमतिपत्र जारी गर्न सकिनेछ । नयाँ सर्वेक्षण अनुमतिपत्रको अवधि २ (दुई) वर्षको हुने गरी जारी गरिने छ । तर कूल अवधि गणना गर्दा १ (एक) वर्षको लागि मात्र जारी हुन सक्ने भएमा अनुमतिपत्रको अवधि १ (एक) वर्षको हुने छ ।

९. सर्वेक्षण अनुमतिपत्र नवीकरण वा संशोधन सम्बन्धी व्यवस्था:

- (१) अनुमतिपत्रको नवीकरणको लागि अनुमतिपत्रको म्याद समाप्त हुनु अगावै विभागमा नियमावलीको अनुसूची-११ बमोजिमको दस्तुरसहित दरखास्त दिनु पर्नेछ । सो समयावधिभित्र नवीकरणको लागि दस्तुरसहित दरखास्त नपरेमा उक्त अनुमतिपत्र रद्द गरिनेछ ।
- (२) नवीकरणको लागि दरखास्त दिंदा यस निर्देशिकाको अनुसूची बमोजिम भरिएको फारामहरु तथा विगतमा पेश गरेको कार्यतालिका अनुसारको कार्य प्रगति प्रतिवेदन पेश गर्नु पर्नेछ । कार्यतालिका बमोजिम निर्धारित कार्यहरु तोकिएको म्यादभित्र सम्पन्न हुन नसकेमा सोको कारण र औचित्य समेत उल्लेख गर्नु पर्नेछ ।
- (३) कुनै पनि सर्वेक्षण अनुमतिपत्रको नवीकरण १ (एक) वर्षको लागि गरिनेछ ।
- (४) अनुमतिपत्र नवीकरण गर्ने प्रयोजनको लागि आयोजनाको पछिल्लो अवधिको कार्य प्रगतिलाई नै मुख्य आधार मानिनेछ । प्रवर्द्धकले पेश गरेको कार्य प्रगति प्रतिवेदन सन्तोषजनक नभएको देखिएमा वा विभागले आवश्यक ठानेमा आयोजनाको प्रगति सम्बन्धमा प्रवर्द्धकबाट प्रस्तुतीकरण गर्न लगाउने वा विभागले आफ्नो मातहतका कर्मचारी खटाई आयोजनाको स्थलगत निरीक्षण गराउन सक्नेछ ।
- (५) माथि उल्लिखित कुनै प्रक्रियाबाट आयोजनाको कार्य प्रगति सन्तोषजनक नदेखिएमा त्यस्तो आयोजनाको लागि जारी गरिएको अनुमतिपत्र नवीकरण गरिने छैन । तर अनुमतिपत्र नवीकरण गर्ने वा नगर्ने निर्णय गर्नुअघि सम्बन्धित प्रवर्द्धकलाई सफाई पेश गर्न १५ (पञ्च) दिनको समयावधि उपलब्ध गराइनेछ ।
- (६) उपदफा (५) बमोजिम तोकिएको म्यादभित्र आवश्यक कागजात् एवं विवरणहरु वा सफाई पेश नगर्ने वा पेश गरेपनि चित बुझ्दो नभएका आयोजनाको हकमा अनुमति पत्र रद्द गरिनेछ ।
- (७) कुनै आयोजनाको लागि जारी सर्वेक्षण अनुमतिपत्रमा प्रवर्द्धकले आयोजनाको क्षमता, संरचना वा Alignment, स्रोत, सर्वेक्षण क्षेत्र, गा.वि.स., शर्तको हद म्याद आदिमा थप, घट, वा संरचना स्थानान्तरण मध्ये कुनै गर्नु पर्ने अवस्था आई अनुमतिपत्र संशोधन गर्नु परेमा सोको स्पष्ट कारण खुलाई आवश्यक कागजात् विवरण, नक्सा सहित विभागमा निवेदन दिनु पर्नेछ ।

- (क) प्रवर्द्धकले सर्वेक्षण अनुमतिपत्रमा संशोधनको लागि दिएको निवेदन जाँच गर्दा आवश्यक परेको खण्डमा थप कागजात् विवरणहरु मुनासिब माफिकको समय दिई मांग गर्न सक्ने छ । साथै विभागले आवश्यक ठानेमा प्रवर्द्धकबाट प्रस्तुतीकरण गर्न लगाउने वा आफ्नो मातहतका कर्मचारी खटाई आयोजनाको स्थलगत निरीक्षण गराउन सक्नेछ ।
- (ख) खण्ड (क) अनुसार प्राप्त जानकारीका आधारमा कारबाही भई आवश्यकता एवम् औचित्यता हेरी सर्वेक्षण अनुमतिपत्रमा संशोधन गरिनेछ र सोही अनुसार अध्ययन कार्य गर्न प्रवर्द्धकलाई स्वीकृति दिईनेछ । उक्त संशोधन अनुसार नै हुने गरी प्रवर्द्धकले आयोजनाको अध्ययन कार्य अघि बढाउनु पर्नेछ ।
- (ग) यस उपदफा अनुसार निवेदन नदिई र खण्ड (ख) अनुसारको स्वीकृति नै नलिई जारी सर्वेक्षण अनुमतिपत्रमा उल्लेख भएभन्दा फरक हुने गरी भए गरेका अध्ययन कार्यहरु मान्य हुने छैनन् ।
- (द) कुनै आयोजनाको जडित क्षमता वृद्धिको लागि दर्खास्त दिंदा अनुमतिपत्र जारी भएको मितिदेखि त्यस्तो जडित क्षमता वृद्धि भएको मानी सोही अनुसारको दस्तुर बुझाउनु पर्नेछ ।

१०. विद्युत् उत्पादन अनुमतिपत्र संशोधन वा शर्तको म्याद थप सम्बन्धी व्यवस्था:

- (१) PPA तथा Financial Closure सम्पन्न हुनुपर्ने समयावधि सहित सशर्त उत्पादन अनुमतिपत्र प्रदान भएकोमा तोकिएको समयावधिभित्र उक्त कार्यहरु सम्पन्न नभएमा आवश्यकता एवम् औचित्यको आधारमा पहिला तोकिएको अवधि समेत गणना गर्दा कूल अवधि बढीमा ३ (तीन) वर्ष नबढ्ने गरी म्याद थप गर्न सकिनेछ । यसरी थप गरिएको अवधिभित्र पनि यी कार्यहरु सम्पन्न हुन नसकेमा उक्त अनुमतिपत्र स्वतः रद्द हुनेछ ।
- (२) विद्युत् उत्पादनको अनुमतिपत्र प्राप्त गरेपश्चात् मुख्य मुख्य संरचनाहरुको डिजाइनमा बृहद वा उल्लेखनीय परिवर्तन गर्नु परेमा वा संरचना नै थप घट गर्नु परेमा सो को कारण खुलाई प्रवर्द्धकबाट निवेदन दिएको अवस्थामा आवश्यकता र औचित्यको आधारमा थप अध्ययन गर्न सैद्धान्तिक सहमति प्रदान गरिने छ । उक्त सहमति प्राप्त भएपश्चात् संशोधित संभाव्यता अध्ययन प्रतिवेदन, संशोधित क्षमताको PPA, उद्योग दर्ताको प्रमाणपत्र, थप क्षमताको वित्तीय व्यवस्थासम्बन्धी आशयपत्र र स्वीकृत पूरक वातावरणीय प्रतिवेदन पेश भएको अवस्थामा मात्र उत्पादन अनुमतिपत्र संशोधन गर्न सकिने छ ।
- (३) उत्पादन अनुमतिपत्र जारी भएका आयोजनाका हकमा प्रवर्द्धकले जलस्रोत थप गर्न, वा क्षेत्र थप गर्न वा जडित क्षमता थप गर्न निवेदन पेश गरेको अवस्थामा आवश्यकता र औचित्यताका आधारमा थप अध्ययन गर्न सैद्धान्तिक सहमति प्रदान गर्न सकिनेछ । उक्त सहमति प्राप्त भए पश्चात् संशोधित संभाव्यता अध्ययन प्रतिवेदन, स्वीकृत पूरक वातावरणीय प्रतिवेदन तथा थप क्षमताको लागि PPA संशोधन, वित्तीय व्यवस्थापन, र उद्योग दर्ता लगायतका कागजात पेश भएको अवस्थामा मात्र उत्पादन अनुमतिपत्र संशोधन गर्न सकिने छ ।
- (४) आयोजनाको जडित क्षमता वृद्धि, जलस्रोत थप वा क्षेत्र थप गर्दा देहाय अनुसार हुनेछ:

- (क) उपदफा (३) बमोजिम संशोधन गर्दा वृद्धि भई कायम हुन आउने जडित क्षमता अनुसार पूरे पाँच वर्ष अवधिको सर्वेक्षण अनुमतिपत्र दस्तुर र विद्युत उत्पादन अनुमतिपत्र दस्तुर समेत गरी नपुग हुन आउने रकम जम्मा गर्नु पर्ने छ ।
- (ख) उपदफा (३) बमोजिम संशोधन गर्दा आयोजनाको जडित क्षमता वृद्धि हुने तर विद्युत नियमावली, २०५० को अनुसूचि ११ ले निर्धारण गरेको सीमाभित्रै सर्वेक्षण अनुमतिपत्रको जडित क्षमता वृद्धि हुने भएमा वृद्धि भई कायम हुन आउने जडित क्षमताको आधारमा २ (दुई) वर्षको सर्वेक्षण अनुमतिपत्रको दस्तुर बापतको रकम जम्मा गर्नु पर्नेछ ।
- (ग) उपदफा (३) बमोजिम संशोधन गर्दा जलस्रोत थप हुनु पर्ने वा क्षेत्र थप गर्नु पर्ने वा जडित क्षमता वृद्धि नभई ऊर्जा उत्पादन मात्र वृद्धि हुने अवस्थामा जारी अनुमतिपत्र संशोधनको लागि निवेदन दिंदा आयोजनाको जडित क्षमताका आधारमा २ (दुई) वर्षको सर्वेक्षण अनुमतिपत्रको दस्तुर बापत हुन आउने रकम जम्मा गर्नु पर्नेछ ।
- (५) उपदफा (१) बमोजिम म्याद थप तथा उपदफा (२), (३) र (४) बमोजिम उत्पादन अनुमतिपत्रमा संशोधन हुँदा जारी भएको अनुमतिपत्रको कूल अवधि थप हुने छैन ।

११. पुनः सर्वेक्षण अनुमतिपत्र जारी गर्न सकिने व्यवस्था:

- (१) यस निर्देशिकामा अन्यत्र जे सुकै लेखिएको भएतापनि देहाय बमोजिमको अवस्थामा पुनः सर्वेक्षण अनुमतिपत्र जारी गर्न सकिने छः
- (क) प्रवर्धकले कुनै आयोजनाको सर्वेक्षण अनुमतिपत्रको नवीकरणको लागि उक्त अनुमतिपत्र बहाल रहेको म्यादभित्रै कुनै कारणले दर्खास्त दिन नसकेको वा रितपूर्वक दरखास्त नदिएको वा दरखास्त दिएर पनि अन्य कुनै कारणबाट सर्वेक्षण अनुमतिपत्र नवीकरण नभएको अवस्थामा निज प्रवर्द्धकबाट सोही जलविद्युत आयोजनाको लागि नयाँ अनुमतिपत्र माग भई आएमा नवीकरण नगर्ने निर्णय भएको मितिले १५ (पन्च) दिनभित्र पुनः सर्वेक्षण अनुमतिपत्र माग गरेमा र विगतमा अनुमतिपत्र बहाल रहेको अवधिमा कार्य प्रगति पनि सन्तोषजनक पाईएमा सोही जलविद्युत आयोजनाको नयाँ सर्वेक्षण अनुमतिपत्र दिन सकिनेछ । यस्तो सर्वेक्षण अनुमतिपत्रको कूल अवधि गणना गर्दा पहिलो सर्वेक्षण अनुमतिपत्रको अवधि पनि गणना गरी जम्मा ५ वर्ष अवधि ननाधिने गरी नयाँ सर्वेक्षण अनुमतिपत्र जारी गर्न सकिनेछ ।
- (ख) सर्वेक्षण अनुमतिपत्रको पूरा पाँच वर्षको अवधि व्यतित नगरी उत्पादन प्रसारण वा वितरण अनुमतिपत्रको लागि दर्खास्त दिएकोमा कुनै कारणवश उक्त दर्खास्त रद्द भएमा वा प्रवर्द्धक स्वयम्भले उक्त दर्खास्त फिर्ता लिएको अवस्थामा निज प्रवर्द्धकबाट सोही आयोजनाको लागि नयाँ सर्वेक्षण अनुमतिपत्रको मांग भई आएमा सोही जलविद्युत आयोजनाको नयाँ सर्वेक्षण अनुमतिपत्र जारी गर्न सकिनेछ । तर यस्तो सर्वेक्षण अनुमतिपत्रको कूल अवधि गणना गर्दा पहिलो सर्वेक्षण अनुमतिपत्रको अवधि पनि गणना गरी जम्मा ५ वर्ष अवधि ननाधिने गरी नयाँ सर्वेक्षण अनुमतिपत्र जारी गर्न सकिनेछ ।

१२. जलाशययुक्त आयोजनाहरु सम्बन्धी व्यवस्था:

- (१) विभागले कोशी गण्डकी, कर्णाली र महाकाली गुरुयोजना अन्तरगत पहिचान भएका जलाशय युक्त आयोजनाहरुको सम्बन्धमा गुरुयोजनाको मूल उद्देश्यसंग प्रतिकूल प्रभाव नपर्ने गरी आयोजनागत रूपमा प्रवर्द्धकहरुको दरखास्त जाँचबुझ वा परीक्षण गरी कारवाही बढाउन सक्नेछ ।
- (२) माथि उल्लेखित गुरुयोजनाहरुमा परेका जलाशययुक्त आयोजनाहरुको हकमा जडित क्षमता निर्धारण गर्दा सम्बन्धित गुरुयोजनामा उल्लिखित जडित क्षमता कम नहुने गरी निर्धारण गर्नु पर्नेछ ।
- (३) जलाशययुक्त आयोजनाहरुको लागि अनुमतिपत्र जारी गर्दा आयोजनाको प्रकृति तथा स्वरूपको आधारमा अनुमतिपत्रमा आवश्यकता अनुसार थप शर्त तथा बन्देजहरु समावेश गरिने छ ।

१३. नेपाल सरकार आफैले विकास गर्ने, नेपाल सरकारको पूर्ण वा अधिकांश स्वामित्वमा रहेको संस्था मार्फत विकास गराईने वा पारदर्शी प्रकृया अपनाई प्रतिस्पर्धाबाट आयोजना विकास गराउने सम्बन्धी व्यवस्था:

- (१) देहायका आयोजनाहरु यस दफा अन्तर्गत पर्ने छन्:
- (क) नेपाल सरकारको आफै खर्च वा विदेशी सहयोगमा अध्ययन भएका आयोजनाहरु,
- (ख) जुनसुकै कारणले सर्वेक्षण अनुमतिपत्र र उत्पादन अनुमतिपत्रका दरखास्त तथा उत्पादन अनुमतिपत्र रद्द भएका आयोजनाहरु ।
- (२) उपदफा (१) मा उल्लिखित आयोजनाहरु सरकार आफैले विकास गर्ने वा नेपाल सरकारको पूर्ण वा अधिकांश स्वामित्वको कुनै संस्था मार्फत विकास गराउने निर्णय भएमा सोही बमोजिम हुनेछ ।
- (३) उपदफा (१) मा उल्लिखित आयोजनाहरु खुल्ला प्रतिस्पर्धाबाट निजी क्षेत्रमार्फत पनि विकास गराउन सकिनेछ । जसको प्रक्रिया देहाय बमोजिमको हुनेछ :
- (क) नेपाल सरकारको बास्केटमा रहेका आयोजनाहरुको विद्युत उत्पादनको सर्वेक्षण अनुमतिपत्र पारदर्शी प्रकृया अपनाई खुल्ला प्रतिस्पर्धाबाट मात्र निजी क्षेत्रमार्फत विकास गराईने छ । यस प्रयोजनको लागि विद्युत विकास विभागले आवश्यकता हेरी समय समयमा आयोजनाको सूचि तयार गरी सूचना प्रकाशन गर्नेछ ।
- (ख) विद्युत नियमावली, २०५० को अनुसूचि-११ मा उल्लेख भएको आयोजनाको क्षमता अनुसारको विद्युत उत्पादनको सर्वेक्षण अनुमतिपत्रको ५ (पाँच) वर्षको दस्तुर तथा नेपाल सरकारले वा नेपाल सरकारको पूर्ण स्वामित्वमा रहेका संस्थाले अध्ययन गरेको आयोजनाको हकमा सो अध्ययन गर्न लागेको खर्च नघट्ने गरी हुन आउने कूल रकमलाई न्यूनतम कबोल अङ्ग मानी सबैभन्दा बढी रकम कबोल गर्ने प्रवर्द्धकलाई विद्युत ऐन, २०४९, विद्युत नियमावली, २०५० र निर्देशिकाको दस्तुर सहितको प्रक्रिया पूरा गरी विद्युत उत्पादनको सर्वेक्षण अनुमतिपत्र जारी गरिनेछ ।

- (ग) आर्थिक तथा प्राविधिक रूपमा सक्षम प्रवर्द्धकको छनौटका लागि आवश्यक आधारहरु लगायतका विषयहरु प्रतिस्पर्धाको लागि तयार गरिने प्रस्ताव (RFP) मा उल्लेख भए बमोजिम हुनेछन् ।
- (४) यस दफामा जे सुकै लेखिएको भएतापनि कुनै खास आयोजना वा निर्यात मूलक आयोजनाहरुको छनौट तथा तीनको प्रतिस्पर्धाका लागि नेपाल सरकारले आवश्यकतानुसार अन्य आधारहरु तय गर्न सक्नेछ ।

१४. विविध व्यवस्था:

- (१) कुनै प्रवर्द्धकले आफूले प्राप्त गरेको विद्युत उत्पादन सर्वेक्षणको अनुमतिपत्र बिक्री वा हस्तान्तरणको लागि स्वीकृति माग गरेमा त्यस्तो आयोजनाको वातावरणीय प्रभाव मूल्यांकन अध्ययनको हकमा स्कोपीड डकुमेन्ट र टर्म्स अफ रिफरेन्स स्वीकृत भइसकेको र प्रारम्भिक वातावरणीय परीक्षणको हकमा टर्म्स अफ रिफरेन्स स्वीकृत भएको अवस्थामा मात्र कारवाही हुन सक्नेछ ।
- (२) हस्तान्तरण भई जाने व्यक्ति वा संस्थाको आर्थिक क्षमता निर्देशिकाको दफा ३ र ४ बमोजिम प्रमाणित नभई हस्तान्तरणको प्रकृया प्रारम्भ हुने छैन ।
- (३) कुनै कम्पनीको कामको प्रकृति वा शेयर संरचनामा कुनै परिवर्तन भएमा सोको विवरण कम्पनी रजिष्ट्रारको कार्यालयबाट प्रमाणित गराई पेश गर्नु पर्नेछ ।
- (४) जुनसुकै कारणले रद्द भएका जलविद्युत आयोजनाका अनुमतिपत्रहरु स्वतः नेपाल सरकारको स्वामित्व सूचि/बास्केटमा रहनेछन् ।
- (५) प्रवर्द्धकले कुनै आयोजनाको लागि पेश गरेको धरौटी रकम फिर्ता हुने अवस्थामा उक्त रकम सोही प्रवर्द्धकको सोही आयोजनाको लागि सोही प्रवर्द्धकले मिलान गरिदिन मांग गरेमा मिलान गर्न सकिने छ ।
- (६) यस निर्देशिकामा अन्यत्र जे सुकै लेखिएको भएतापनि विभागमा पेश भएको कुनै दर्खास्त उपर कारवाहीको क्रममा आवश्यक देखिएका कागजात समय तोकी विभागले प्रवर्द्धकबाट मांग गर्न सक्नेछ ।

१५. खारेजी र बचाउँ:

- (१) जलविद्युत आयोजना अनुमतिपत्र व्यवस्थापन सम्बन्धी निर्देशिका, २०६८ खारेज गरिएको छ ।
- (२) उपदफा (१) बमोजिम खारेज गरिएको निर्देशिका बमोजिम भए गरेका सम्पूर्ण काम कारवाहीहरु यसै निर्देशिका बमोजिम भए गरेको मानिनेछ ।

जलविद्युत सर्वेक्षण अनुमतिपत्रको म्याद थप (नवीकरण)को दरखास्तका साथ पेश गर्नु पर्ने विवरणहरु

फारम नं. १ : आयोजना सम्बन्धी संक्षिप्त विवरण

अनुमति पत्र संख्या	वि. वि. वि.....वि.उ.स.....	विभागीय प्रयोजनको लागि
आयोजनाको नाम तथा क्षमता		
खोलाको नाम		
जिल्ला, गा.वि.स. एवं कोअर्डिनेट		
प्रवद्धकको नाम तथा ठेगाना (पो.ब.नं., इमेल, टेलिफोन, र फ्याक्स भएमा सो समेत)		
अनुमति पत्र जारी मिति		
यस अधिको म्याद थप विवरण	(क) २०...../...../.....देखि २०...../...../.....सम्म (ख) २०...../...../.....देखि २०...../...../.....सम्म (ग) २०...../...../.....देखि २०...../...../.....सम्म [वर्ष/महिना/गते]	
पछिल्लो पटक म्याद थप हुँदाका शर्त तथा निर्देशनहरु		
हाल सम्म पेश भएका प्रतिवेदनहरु		
विभागीय प्रयोजनको लागि मात्र:		

फारम नं. २ : हालसम्म सम्पन्न भएका मुख्य कार्यहरूको संक्षिप्त विवरण

कार्य तथा गतिविधि	हाल सम्मको प्रगति		विभागीय प्रयोजनको लागि
	संक्षिप्त विवरण	सम्पन्न प्रतिशत	
Topographical Survey and mapping			
Hydrological Studies			
Sediment Sampling and Analysis			
Surface Geological Mapping (Including discontinuity surveys and rock mass classification)			
Geotechnical Investigations (Test pits/adits; refraction/resistivity surveys; drilling etc.)			
Construction Material Survey			
Seismological Studies			
Design and Optimization			
Project Evaluation			
विभागीय प्रयोजनको लागि मात्रः			

द्रष्टव्यः

१. कार्य शुरु मात्र गरिएको वा शुरु नै नभएको अवस्थामा प्रतिशतको महलमा सोही बमोजिम जनाउने ।
  २. माथि दिइएको स्थान यथेष्ट नभए यही ढांचाको पाना थप गरी दुई पृष्ठमा नबढाइ विवरण दिन सकिने छ ।
- फाराम ३ देखि ५ सम्मको हकमा समेत सोही बमोजिम गर्न सकिनेछ ।

फारम नं. ३: वातावरणीय अध्ययन लगायत अन्य कार्यमा हालसम्म सम्पन्न प्रगतिको विवरण

कार्यहरु	हाल सम्मको प्रगति	विभागीय प्रयोजनको लागि
	संक्षिप्त विवरण (मिति सहित)	
IEE/EIA को ToR		
वातावरणीय अध्ययनको सम्बन्धमा सार्वजनिक सूचना प्रकाशन / सार्वजनिक सुनुवाई		
IEE/ EIA Report		
अन्य अध्ययन तथा कार्यहरु		
विभागीय प्रयोजनको लागि मात्र:		

@)

फारम नं. ४: पछिल्लो वर्ष सम्पन्न भएका मुख्य कार्यहरूको विवरण

कार्य	कार्य प्रगति	विभागीय प्रयोजनको लागि
	संक्षिप्त विवरण	
पछिल्लो वर्ष पेश गरेका प्रतिवेदनहरू		
विभागीय प्रयोजनको लागि मात्र:		

फारम नं. ५: आगामी वर्ष गरिने कार्यहरुको कार्य तालिका

कार्य	लक्ष्य	
	संक्षिप्त विवरण	उक्त अवधिको अन्तसम्म सम्पन्न हुने कूल प्रतिशत
आगामी वर्ष पेश गरिने प्रतिवेदनहरु		
विभागीय प्रयोजनको लागि मात्रः		

द्रष्टव्यः कार्य तालिका *MS Project, Prima Vera* वा त्यस्तै स्तरका Software बाट तयार गरी संलग्न गर्न सकिने छ । तथापि माथिको तालिका पूर्ण रूपमा भर्नु पर्नेछ ।